

man i fuld gang med at forberede den næste krise. Indtil videre har man bare åbnet statskassen for bankerne uden demokratisk indflydelse – 20 mia. kr. den ene dag og næste dag 3.000 mia. kr. i garantier – og uden nogen form for grundlæggende ændringer af bankvæsenet eller indsigt og kontrol med, hvad der foregår.

Kl. 15:19

Nu diskuterer man at give ekstra 100 mia. kr. til bankerne, og igen ser vi en helt fantastisk diskussion. Skal vi bare putte 100 mia. kr. ind i bankerne til aktionærerne uden nogen form for indflydelse til det offentlige, uden indflydelse til staten? Det vil bankvæsenet gerne, det har jeg set flere fra regeringen udtale. Eller skulle man måske sige, at skal der skubbes flere penge i, skal der selvfølgelig følge demokrati med?

I den diskussion har regeringen allerede optrådt ved i sin tid at sige, at det var der aldrig brug for – der gik så et par uger, og så var der brug for det. Men man har også hele tiden fremført et mantra, der hedder: Staten må ikke drive banker. Det er jo et mærkeligt synspunkt. For de, der gør det i dag, er jo helt tydeligt ikke gode til det. De har på få måneder tabt ufattelige milliarder. De har de sidste 10 år tjent 260 mia. kr., og nu kommer de med tiggerstaven. Og staten er i gang med at stille penge til rådighed til bankerne i en størrelsesorden, der samlet set ligner noget af det dobbelte af Danmarks nationalprodukt. Det dobbelte af det, vi samlet set, alle danskere, tjener på et år – det er man i fuld gang med at stille til rådighed for bankerne.

Det burde måske nok være en overvejelse værd, om det er sådan, man skal fortsætte frem mod den næste krise. Og hvorfor er det nu, at banker ikke skal drives af staten? For i modsætning til, hvordan det er gået for de private banker, gik jo faktisk meget godt, da vi havde girobanken. Mit indtryk er, at alle var tilfredse med og glade for den service, de fik, og den lå på, om ikke hvert gadehjørne, så på flere gadehjørner i hver eneste by, nemlig ved hvert eneste posthus. Det var da noget, som kunne bruges som et alternativ. Den er altså i dag blevet oplslugt af Danske Bank, som har lidt så enorme tab, at de nu beder staten om milliarder.

Skal vi ikke stille os det spørgsmål, om vi skal nøjes med bare at have private banker, hvis banker er så vigtige, at vi poster så store milliardbeløb i dem? Er de ikke for vigtige til bare at overlade til den private sektor? Jeg mener: Vandværkerne er vi glade er offentligt ejede. Vi er glade for, at elledningerne ude i gaden er offentligt eje-

de. Måske skulle vi overveje, om ikke også banker skulle drives og ejes af det offentlige – om ikke alle sammen, så i hvert fald så der er et samfundsejet, spekulationsfrit alternativ. For vi har sådan set den opfattelse i Enhedslisten – og det må jo gælde flere end os – at det er vigtigt, at vi alle sammen har adgang til et sikkert pengeinstitut, hvor vi kan få vores penge sat ind, hvor vi kan få de lån, vi har brug for, til at købe hus, og hvad ved jeg. Det er vigtigt for os. Men så lad os da danne sådan en fællesejet sektor. Så kan spekulanterne efter vores opfattelse beholde resten, for det er jo i virkeligheden ligegyldigt, om en spekulant tørrer en anden spekulant for en milliard, bare regningen ikke ender hos skatteyderne, som den gør i øjeblikket.

Det er den form for principielle diskussioner, vi gerne prøver at rejse i øjeblikket – og rejser på utallige møder rundt i hele landet, fordi der er efterspørgsel efter at høre, hvad der kan gøres.

Så lidt om krisen i den reale økonomi: Der vil vi igen sige, at når danske virksomheder – og virksomheder i USA og andre lande – varsler fyringer, og når arbejdsløsheden stiger globalt, jamen så er det jo ikke bare en afsmitning af finanskrisen. Det var faktisk i gang, før finanskrisen rigtig brød løs. De to kriser sammenflettes i øjeblikket og forstærker hinanden. Men jævnlige kriser og stigende arbejdsløshed i den reale økonomi er en del af markedsökonomien, det er en del af kapitalismen, det har vi set i årevis med jævne mellemrum.

Det er et nyt træk, at de to kriser så stærkt som i dag forstærker hinanden, og at krisen på grund af globaliseringens omfang nu rammer alle de største økonomiske centre på én gang. Det gør, at det her kan udvikle sig dramatisk på en måde, vi slet ikke kender til endnu. Men selv det, at der er krise, hører til kapitalisme; det er en lovmæssighed, og derfor er det jo systemets krise. Derfor ser vi også i øjeblikket, at den debat om, hvad der skal gøres, og hvad det er, der sker, er et meget skarpt ideologisk opgør, der skal tages.

Kl. 15:23

Der har efter vores opfattelse i mange år ikke været så god en mulighed for at diskutere ideologi og principper for samfundets styring og ledelse, diskutere, hvordan samfundet skal udvikle sig, og vi vil gøre alt, hvad vi kan, for at den debat kommer frem, så det hele ikke fortøner sig i toiletter.

Vi har selvfølgelig stillet en lang række ændringsforslag til finansloven, men færre end vi